

ВИКОРИСТАННЯ ОПТИЧНИХ ІЛЮЗІЙ В ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРУ

Луценко А. О.

Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Єременко Л.К., ст. викладач

Око людини — один з найскладніших і найчутливіших органів людини, призначених для пізнання зовнішнього світу. Проте наші зорові враження не завжди адекватні натурі. За певних умов око може помилятися, чи піддаватися навмисному обману. Останнє здавна використовується майстрами образотворчого мистецтва та архітектури, зокрема інтер'єру, з метою формування потрібного враження у спостерігача. Такі прийоми отримали назву — обманки або троплеї. В статті наводяться найбільш поширені прийоми

застосування оптичних ілюзій в минулому і розглядаються можливі розширення таких застосувань в майбутньому.

В сучасному проектуванні використання оптичних ілюзій може значно розширитися за рахунок проникнення новітніх технологій в галузь архітектури та дизайну інтер'єрів, що спонукає авторів до пошуків нових прийомів і можливостей у своїй творчості.

Дослідження існуючих прикладів застосування оптичних ілюзій в дизайнах інтер'єру, зокрема з метою коригування об'ємно планувальних вад існуючих приміщень.

Оптичні ілюзії визначаються як керований вплив на зорове сприйняття простору людиною, що досягається цільовим застосуванням кольору, освітлення, розмірів і конфігурації елементів оздоблення приміщень, характером їх предметного наповнення.

За допомогою різних кольорів та їх насиченості можна візуально змінювати простір у всіх трьох вимірах. Світлі стіни роблять простір візуально просторіше, в той час як темні — зменшують. Темна підлога укупі зі світлими стелею і стінами здатна візуально розширити межі невеликої кімнати.

Оформлення в один тон і стіни і стелі створює так званий ефект «шкатулки». Прийом використовують не тільки для створення камерних просторів, а й у разі, коли важливо розмити межу переходу вертикальної площі в горизонтальну. Наприклад, при високій стелі в крихітній за площею кімнаті.

Одне з правил корекції пропорцій — чим більша площа поверхні, на якій буде використовуватися колір, тим менш насиченим він має бути. Світлі ж кольори не привертають до себе надмірної уваги і не дозволяють поверхні «виповзати» вперед, руйнуючи композицію. В той же час, темний насичений відтінок, використаний на великій поверхні, здатний «підминати» під себе весь інтер'єр, робити його некомфортним.

Дуже розповсюджені прийоми, пов'язані з орієнтацією видовжених елементів оздоблення приміщень. Наприклад, горизонтальні лінії візуально розширюють приміщення і, водночас, знижують його. Вертикальні лінії, навпаки, звужують простір, але збільшують висоту стелі.

Білі об'єкти на темному тлі візуально роблять простір більшим, розширюючи і продовжуючи його. Якщо стіни кімнати візуально розділити на окремі сегменти за допомогою кольору, або декору, то кімната також буде здаватися більшою, ніж приміщення того ж розміру, тільки з однотонними стінами без додаткових прикрас.

Візуальна зміна простору може досягатися також за рахунок відповідного використання освітлення. Так добре освітлена стеля робить кімнату вище. Використання ламп холодного світла, наближеного до денного, ще більше «підніме» стелю. Якщо, навпаки, потрібно знизити стелю, то краще

використовувати настінні світильники, розташовані трохи вище людського зросту, з регулюванням світлового потоку вниз.

Застосування дзеркал в інтер'єрі відкриває надзвичайно широку палітру засобів маніпуляції нашими уявленнями як про розміри, так і пропорції приміщень. У більшості випадків, дзеркальні поверхні розміщуються на поверхнях меблів, що робить їх легкими, наче розчиненими у повітрі, створює враження розширення приміщення. Дзеркальні панелі на стінах особливо доречні в інтер'єрах маленьких санвузлів.

Сприйняття простору суттєво залежить також від розмірів елементів оздоблення стінних поверхонь та предметів інтер'єру. Дрібні малюнки, орнаменти та предмети збільшують приміщення, великі — зменшують.

Висновки. Прийоми керування зоровими враженнями від сприйняття інтер'єрів має давню історію та великий досвід, проте сучасні дизайнери намагаються винаходити все новіші методи та засоби. Цьому сприяє бурхливий розвиток технологій в різноманітних галузях людської діяльності, зокрема це може стосуватися технологій світлодіодних екранів.

Ключові слова: оптичні ілюзії, фотошпалери, інтер'єрні обманки, троплей, світлодіодні екрани

Список використаних джерел:

1. Агостон Ж. Теория цвета и ее применение в искусстве и дизайне. М.: Мир, 1982. – 184с.
2. Особливості формування дизайну інтер'єру готелю за допомогою дзеркальних поверхонь /Л.Р. Гнатюк, М.А. Орищенко — Теорія і практика дизайну, 2016. Вип. 10.
3. Зорові ілюзії в дизайні інтер'єрів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.triora.ua/zorovi-ilyuziyi-v-dyzajni-interyeriv/>

Reference:

1. Ahoston Zh. Teoriya tsveta y ee prymenenye v yskusstve y dyzaine. M.: Myr, 1982. – 184s.
2. Osoblyvosti formuvannia dtzainu interieru hoteliu za dopomohoiu dzerkalnykh poverkhon /L.R. Gnatiuk, M.A. Oryshchenko — Teoriia i praktyka dyzainu. Tekhnichna estetyka. Vyp. 10. 2016
3. Zorovi iluziiv v dyzaini interieriv [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.triora.ua/zorovi-ilyuziyi-v-dyzajni-interyeriv/>